

Vedlegg 4: Forslagstillerens oppsummering av innkomne uttalelser (med kommentarer) til høringen av forslag til planprogram

Forslag til planprogram for massedeponi på Nøstvedt gård og varsel om oppstart av planarbeid ble sendt ut på høring 22.08.2013. Det er kommet inn 7 høringsuttalelser:

1. Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA)
2. Statens vegvesen (SVV)
3. Akershus fylkeskommune (Afk)
4. Oppegård kommune
5. Naturvernforbundet i Ås
6. Bærekraftig Follo
7. Follo Ren

I det følgende er det gitt et sammendrag av høringsuttalelsene og Østlandske Miljødeponiers (ØMD) kommentarer til disse. Kommentarene fra ØMD er gitt i samarbeid med Feste Grenland AS og Golder Associates AS som bistår ØMD i planarbeidet og konsekvensutredningen.

1. Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA)

Fylkesmannen minner om at deres rolle i planprosessen er å formidle overordnede føringer innenfor sine fagområder og se til at nasjonale og regionale mål blir ivaretatt i planarbeidet. De viser til Fylkesmannens forventningsbrev til kommunene av 4. mars 2013 samt "Nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging" av 24.6.2011.

Fylkesmannen viser til nasjonal miljøpolitikk der det er et mål at avfall i størst mulig grad skal resirkuleres. Fylkesmannen mener at alle overskuddsmasser som hovedregel skal gjenbrukes i nærområder og at permanent deponering kun gjøres der det ikke finnes andre bruksområder. Fylkesmannen mener at det er svært uheldig at så store ressurser deponeres i et permanent deponi.

FMOA mener at området har en slik plassering i forhold til etablerte strukturer i regionen at det ikke vil være aktuelt å omdisponere området til noe annet formål enn LNF. Videre skriver FMOA at så store arealdisponeringer med så store virkninger som her foreslås må gjøres gjennom arbeid med kommuneplanen. FMOA viser også til arbeidet som Akershus fylkeskommunes arbeid med regional plan for massehåndtering og mener det er beklagelig at denne planen igangsettes før den regionale planen er ferdig. Fylkesmannen opplyser om at de er i dialog med Jernbaneverket om massehåndteringen av overskuddsmasser fra Follobanen og har som utgangspunkt at massene skal brukes til prosjekter i nærområdet og i minst mulig grad deponeres.

ØMDs kommentar: Tas til orientering.

Jordvern og kulturlandskap

FMOA forutsetter at det legges inn bestemmelser om at området skal tilbakeføres til LNF-formål. Skog- og klimahensyn må vurderes og ivaretas i planarbeidet.

ØMDs kommentar: Tas til etterretning. Blir ivaretatt i utfyllende bestemmelser og gjennom utredning i konsekvensutredningen (KU).

Biologisk mangfold

FMOA mener at anleggelse av steinfylling vil være i strid med formålet i kommuneplanen; hensynssone med bevaring av naturmiljø. FMOA peker på at det ligger to områder med viktige naturtyper innenfor området. FMOA mener det bør være en høy terskel for omdisponering av formålet da naturområdets karakter vil forringes ved tilbakeføring til skog etter oppfylling.

FMOA forventer at det gjøres grundig rede for verdier i området og hvordan tiltaket vil påvirke områdets verdi, også som en del av et større sammenhengende naturområde. FMOA mener det kan være behov for ytterligere kartlegging etter naturmangfoldloven for å få tilstrekkelig grunnlag til å ta beslutning.

ØMDs kommentar: Biologisk mangfold utredes som en del av KU. Det anses ikke å være behov for ytterligere kartlegginger utover det som ligger i Naturbasen (eller andre databaser, f.eks. Artsobservasjoner) og det som er gjort av observasjoner ved befaringer i området.

Forurensning

FMOA vurderer at aktiviteter som større oppfyllingsområder vil være uheldig innenfor Gjærstjøens nedbørsfelt da dette er drikkevannskilde.

FMOA forventer at det gjøres grundig rede for hvordan tiltaket vil påvirke området og hvilke tiltak som må gjøres for rensing og overvåking av deponiet i de ulike fasene. FMOA påpeker videre at det må settes egne miljøkrav i reguleringsplanen eller innhentes egen tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser.

ØMDs kommentar: Tas til etterretning. Vil være et viktig tema i KU og for all planlegging og prosjektering. Også tema for ROS-analysen.

Konklusjon

Fylkesmannen mener det er svært uheldig at slike områder legges ut som enkeltreguleringsplaner. FMOA savner dokumentasjon og alternativvurderinger som viser at dette er det best egnede området for slik virksomhet i regionen. På grunn av områdets karakter og beliggenhet vil FMOA sterkt fraråde at man går videre med planarbeidet før det er gjort vurderinger på overordnet nivå.

ØMDs kommentar: Tas til orientering.

2. Statens vegvesen

Veg og trafikk

Som massedeponi for Follobanen er lokaliseringen god, med tanke på kort transportstrekning og at trafikken i hovedsak vil skje på hovedvegnettet. SVV ber om at de trafikale konsekvensene av tiltaket gjøres rede for slik at de kan uttale seg om valgte transport- og adkomstløsning.

SVV forutsetter at det redegjøres nærmere for antall inn/utkjøringer til deponiet i planprogrammet.

ØMDs kommentar: Tas til etterretning. Vil bli utredet som en del av KU.

Tunnel

SVV ber om redegjørelse for konsekvensene et massedeponi vil ha for E6- tunnelen. Det må fremgå hva massene består av og en beskrivelse av hvordan massene vil påvirke vannavrenning. De påpeker viktigheten av at alle aspekter ved masselagringen som kan påvirke tunnelen, blir belyst.

ØMDs kommentar: Tas til etterretning. Vil bli utredet som en del av KU og et viktig tema for all planlegging og prosjektering. Også tema for ROS-analysen.

Foreløpig konklusjon

Statens vegvesen kan ta stilling til tiltaket når det foreligger en utredning som viser de trafikale konsekvensene av tiltaket, samt konsekvensene et massedeponi vil ha for tunnelen.

ØMDs kommentar: Tas til orientering.

3. Akershus fylkeskommune

Automatisk fredede kulturminner

Det ble gjort registreringer av automatisk fredede kulturminner i deler av området i 2005 og 2010. Det gjøres nå ytterligere søk. Det er gjort flere funn av steinalderlokaliteter. Det vil bli vurdert å søke Riksantikvaren om dispensasjon fra kulturminnelovens bestemmelser når planen legges ut på offentlig ettersyn.

Fylkesrådmannen har ingen merknader knyttet til nyere tids kulturminner. Uttalelse gis på grunnlag av arkivmateriale.

ØMDs kommentar: Tas til orientering.

Andre regionale interesser

Fylkesrådmannen mener at lokalisering av framtidige næringsarealer i Ås bør avklares i kommuneplanen gjennom en omfattende prosess med medvirkning og politiske vedtak i kommunestyret.

Området ligger gunstig til for transport fra Follobanen på overordnet vegnett. Fylkesrådmannen vil derfor ikke utelukke at en reguleringsplanprosess kan være akseptabelt for å regulere deponi for masser fra Follobanen, forutsatt at det gjennomføres tilfredsstillende konsekvensutredninger også av alternative lokaliseringer/løsninger.

ØMDs kommentar: Tas til orientering. Tiltakshaver ønsker å samarbeide med Afk mht. å bruke deponiet som et «pilotprosjekt» mht. prosess, drift, overvåking og avslutning av et massedeponi. Dette gjelder også at størst mulig andel av masser det finnes avsetninger for i markedet (i form av f.eks. ulike fraksjoner av stein og pukk) ikke skal til permanent deponi. ØMD har derfor inngått en intensjonsavtale med Franzefoss på Vinterbro for å oppnå dette samt sikre korte transportveier for masseforflytning for slike masser.

Med hensyn til alternative deponiområder så har tiltakshaver ingen avtaler med grunneiere for alternative deponiområder (eller kunnskap om slike) hvor det innenfor Folloprosjektets

framdriftsplan vil være mulig å få etablert et deponi. Tiltakshaver har derfor ingen mulighet til å vurdere alternative lokaliseringer.

Samferdsel

For forhold som gjelder fylkesvei vises det til SVRØ.

ØMDs kommentar: Tas til orientering.

Masseforvaltning

AF har startet arbeidet med en regional plan for masseforvaltning i Akershus. Det er forventet at oppstart med planen skjer umiddelbart etter vedtak av planprogram og planen er forventet virksom i første halvdel av 2015.

Viktige plantema i forslaget til planprogram er at det skal legges til rette for størst mulig andel av gjenbrukbare masser både til mellomlagring og permanent deponering. I forkant av lagringen, må risikoen for massenes påvirkning til omgivelsene i form av erosjon, forurensning til jord, vann ol sikres. Samtidig er korte transportveier for masseforflytning, der miljø- og samfunnsbelastningen kan skånes, ønskelig.

ØMDs kommentar: Tas til etterretning. Dette vil bli beskrevet i planbeskrivelsen og utredet gjennom KU og vil være viktige temaer for all planlegging og prosjektering. Stabilitet av deponiet vil også være et tema for ROS-analysen.

Akershus fylkeskommune anbefaler at Ås kommune utarbeider en strategi for masseforvaltning som kan ligge til grunn for behandling av enkeltsøknader.

Strategien bør sees i sammenheng med den kommende regionale planen for masseforvaltning.

ØMDs kommentar: Tas til orientering (se også kommentar til punktet «Andre regionale interesser»).

Konklusjon

Lokalisering av fremtidige næringsarealer i Ås bør avklares i kommuneplanen. Fylkesrådmannen vil imidlertid ikke utelukke at en reguleringsplanprosess vil kunne være akseptabelt for å regulere et deponi for masser fra Follobanen, forutsatt at det gjennomføres tilfredsstillende konsekvensutredninger også av alternative lokaliseringer/løsninger.

ØMDs kommentar: Tas til orientering.

4. Oppegård kommune

Formannskapet i Oppegård kommune behandlet utkastet til planprogram og varsel om oppstart av regulering for deponi på Nøstvedt gård 9.10.2013.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt. Formannskapetets vedtak:

Oppegård kommune vil fremme innsigelse dersom det varslede planforslaget på Nøstvedt legges ut til offentlig ettersyn.

Oppegård kommune anbefaler Ås kommune å avvise forslaget til planprogram for massedeponiet, av hensyn til drikkevannsinteressene til innbyggerne i Ås og Oppegård.

De skriver at de er inneforstått med at konsekvensene skal utredes, men at det allerede nå er klart at de vil bli store.

Planen for de to deponiene på Nøstvedt og i Assurdalen må sees i sammenheng. Til sammen vil de kunne ta i mot halvparten av steinmassene fra Follobanen. Begge har direkte avrenning til drikkevannskilden Gjersjøen.

Oppegård kommune har laget en oppsummering av konsekvenser de mener vil bli en følge av deponiet.

Konsekvenser:

Betydelig støy- og miljøbelastning for beboere langs den gamle E6-traseen.

Utslipp til vann. Hele området heller mot Gjersjøen. Belastningen på innsjøen må reduseres, ikke økes. Voksende befolkning vil også øke belastningen.

Det er ikke lagt særlig vekt på å utrede hva som kan skje hvis steinmaterialet fra deponiet ikke håndteres skikkelig. Oppegård kommune er bekymret for hva som skjer hvis sedimenteringsbassenget ikke fungerer godt nok. Hvilke sikkerhetstiltak vil da tre i kraft? Hva med tungmetaller og andre type miljøgifter? Forurensing av vannet vil kunne bli forårsaket både av fyllingen og av transporten.

Vurdering

Rådmannen mener at et deponi i Nøstvedtmarka vil medføre stor usikkerhet og risiko for drikkevannet i Gjersjøen. Deponier bør legges lenger syd, hvor de mener det finnes bedre egnede arealer. E6 er ferdig utbygd med 4 felt sydover. Det ligger derfor til rette for å benytte E6 i stedet for lokale veier langs Gjersjøen.

Oppegård kommune mener Ås bør søke lokaliseringer av deponi langt unna egen drikkevannskilde. De mener videre at det bør være mulig å deponere masser i pukkverket på Vinterbro, noe som gir den samme korte avstanden, men med bedre mulighet for kontroll på avrenning.

Oppegård kommune har et ansvar som drikkevannsleverandør til befolkningen og ser alvorlig på saken. Oppegård kommune varsler at de vil fremme innsigelse dersom et forslag til reguleringsplan for massedeponiet legges ut til offentlig ettersyn.

ØMDs kommentar: Tas til orientering. Forholdene som tas opp (med relevans til utredningstemaer vil bli vurdert i KU og ROS-analysen (drikkevannsforsyning).

5. Naturvernforbundet i Ås

Naturvernforbundet i Ås skriver innledningsvis at det er et stort behov for å se på massehåndteringen etter Follobanen i en helhet og ikke som en mengde enkeltsaker.

De viser videre til Akershus fylkeskommunes arbeid med en regional plan for masseforvaltning. Naturvernforbundet er i mot at arbeidet med en reguleringsplan for Nøstvedtmarka stater opp før den regionale planen er ferdig. En slik regional plan vil kunne avdekke om det finnes bedre måter å forvalte slike masser på enn å dumpe dem i Nøstvedtmarka.

Naturvernforbundet i Ås mener i utgangspunktet at steinmassene fra tunnelen burde vært tatt ut på en måte slik alt kunne bli brukt på en fornuftig måte.

ØMDs kommentar: Tas til orientering.

Kommenter til planprogrammet

Det planlagte massedeponiet ligger i et mye brukt friluftsområde og med viktige lokaliteter for biologisk mangfold. Området er i dag LNF-område og angitt som hensynssone for friluftsliv i kommuneplanen. Dette i seg selv gjør at en bør være ekstra på vakt mot nye inngrep. Området ligger også i sin helhet innenfor nedbørsfeltet til Gjersjøen, en svært viktig drikkevannskilde i Follo.

Naturvernforbundet i Ås mener derfor det er behov for en meget grundig konsekvensutredning (KU) på en rekke områder før en eventuelt kan realisere en slik plan. Vi mener det ikke holder å basere seg på eksisterende kunnskap slik forslag til planprogram legger opp til.

De peker spesielt på behov for grundige utredninger på temaer som landskap, naturmiljø, friluftsliv og avrenning til Gjersjøen som drikkevannskilde.

Naturvernforbundet i Ås henviser til regelverket i naturmangfoldloven og mener at det kan være behov for nye kartlegginger av naturmangfold.

De viser videre til Gjersjøen som en meget viktig drikkevannskilde som er utsatt for stort press fra ulike kilder. Den økologiske tilstanden er karakterisert som moderat og de etterlyser derfor behov for tiltak som kan gjøre den økologiske tilstanden bedre og ikke verre.

Videre vises det til § 10 i naturmangfoldloven: *En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.* Det betyr at det planlagte tiltaket i Nøstvedtmarka må sees i sammenheng med alle andre tiltak, både i tid og rom, som kan påvirke den økologiske tilstanden i blant annet Gjersjøen.

ØMDs kommentar: Det vises til kommentarer til FMOA og Oppegård kommunes merknader.

Konklusjon

Naturvernforbudet i Ås er meget skeptisk til det aktuelle tiltaket og ser at massene fra tunnelen burde vært tatt ut på en måte slik at de i sin helhet kunne vært brukt på en fornuftig måte.

Naturvernforbudet i Ås mener at deponiet må sees i sammenheng med regional plan for masseforvaltning. Når det gjelder KU mener de det er særlig behov for grundige utredninger på temaer som landskap, naturmiljø/naturmangfold, friluftsliv og avrenning til Gjersjøen. Det er ikke nok å basere seg på eksisterende kunnskap.

ØMDs kommentar: Tas til orientering.

6. Bærekraftig Follo

Bærekraftig Follo består av frilufts-, natur- og miljøforeninger fra alle follokommunene og ønsker å uttale seg i sakens anledning.

Bærekraftig Follo er glad for det arbeidet som er satt i gang med byggingen av et nytt dobbeltspor mellom Ski og Oslo da det vil bidra til å løse det kollektive transportbehovet i

regionen. De setter imidlertid et stort spørsmåltegn ved deponering av masser i Nøstvedtmarka da dette ikke er det eneste stedet der deponering av masser er planlagt i Follo og i Akershus. Det mener derfor helt nødvendig å se disse sakene i sammenheng og ikke som enkeltsaker.

BF viser videre til Akershus fylkeskommunes arbeid med regional plan for masseforvaltning. De mener at deponiet må sees i sammenheng med regional plan for masseforvaltning.

Bærekraftig Follo mener det må være helt feil ressursforvaltning å dumpe steinmassene i deponier i stedet for å planlegge uttak for bærekraftig gjenbruk.

ØMDs kommentar: Tas til orientering.

Kommenter til planprogrammet

Det planlagte massedeponiet ligger i et mye brukt friluftsområde og med viktige lokaliteter for biologisk mangfold. Området ligger også i sin helhet innenfor nedbørsfeltet til Gjersjøen, en svært viktig drikkevannskilde i Follo.

De mener det er stort behov for en grundig konsekvensutredning (KU) på en rekke felt. De peker særlig på behov for grundige utredninger på temaer som landskap, naturmiljø, friluftsliv og avrenning til drikkevannskilden. De mener at er ikke nok å forholde seg til eksisterende kunnskap slik forslag til planprogram legger opp til.

Bærekraftig Follo henviser til regelverket i naturmangfoldloven og mener at det kan være behov for nye kartlegginger av naturmangfold.

De viser videre til Gjersjøen som en meget viktig drikkevannskilde som er utsatt for stort press fra ulike kilder. Den økologiske tilstanden er karakterisert som moderat og de etterlyser derfor behov for tiltak som kan gjøre den økologiske tilstanden bedre og ikke verre.

Videre vises det til § 10 i naturmangfoldloven: *En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.* Det betyr at det planlagte tiltaket i Nøstvedtmarka må sees i sammenheng med alle andre tiltak, både i tid og rom, som kan påvirke den økologiske tilstanden i blant annet Gjersjøen.

ØMDs kommentar: ØMDs kommentar: Tas til orientering. For øvrig vises det til kommentarene til Naturvernforbundets merknader.

Konklusjon

Bærekraftig Follo tilrår at forslag til planprogram for massedeponering i Nøstvedtmarka legges bort, og at ytterligere planarbeid ses i sammenheng med Akershus fylkeskommunes regionale plan for masseforvaltning. Bærekraftig Follo mener at massene fra tunnelen må tas ut på en måte som sikrer en fremtidig bærekraftig bruk av massene.

Når det gjelder KU mener de det er særlig behov for grundige utredninger på temaer som landskap, naturmiljø/naturmangfold, friluftsliv og avrenning til Gjersjøen. Det er ikke nok å basere seg på eksisterende kunnskap. Dette gjelder selvsagt også fylkeskommunens regionale plan for masseforvaltning.

ØMDs kommentar: Tas til orientering. For øvrig vises det til kommentarene til Naturvernforbundets merknader.

7. Follo Ren

Follo Ren har ansvar for kommunal renovasjon. Planen for Nøstvedt deponi berører ikke veier/områder vi kjører/renoverer bortsett fra veien inn til Nøstvedt gård. De forutsetter at denne er kjørbare for renovasjonsbiler i hele anleggsperioden.

ØMDs kommentar: Tas til etterretning. Veien til Nøstvedt gård vil være kjørbare som i dag.